

รายละเอียดมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา (มคอ.๓)

วิชา ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	วิทยาลัยสงฆ์ศรีสะเกษ คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา ๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕ (Buddhist Meditation V)
๒. จำนวนหน่วยกิต ๒ หน่วยกิต (๑-๒-๔)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา พุทธศาสตรบัณฑิต หมวดวิชาเฉพาะ วิชาแกนพระพุทธศาสนา
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน พระครูปริยัติคณานุรักษ์
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๒ /๒๕๕๗ ชั้นปีที่ ๒
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) ไม่มี
๘. สถานที่เรียน วิทยาลัยสงฆ์ศรีสะเกษ
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๗

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา เพื่อให้บัณฑิตเรียนรู้หลักการและวิธีปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามแนว อัมมมานุปัสสนาสติปัญญาในมหาสติปัฏฐานสูตร, รู้กระบวนการเกิดดับของรูปนามตามแนวปฏิจจสมุปบาท, ศึกษาหลักธรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โภธิปักขิยธรรม ๓๗ และฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๕ ระยะ นั่งกำหนด ๕ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์
วัตถุประสงค์ ก. วัตถุประสงค์การเรียนรู้ ๑ เพื่อให้รู้หลักการปฏิบัติจิตตานุปัสสนาสติปัญญาในมหาสติปัฏฐานสูตร ๒ เพื่อให้ได้มีโอกาสฝึกการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามแนวสติปัญญา ๓ เพื่อให้นำผลของการปฏิบัติไปใช้ในการดำเนินชีวิต และเผยแผ่พระพุทธศาสนา ข. วัตถุประสงค์เชิงคุณธรรม ๑ มีนิสัยมีสภาพจิตใจที่เข้มแข็งขึ้น สามารถควบคุมตนเองได้ในทุกสถานการณ์

๒ มีภาพจิตที่เบิกบาน แจ่มใส
๓ รู้จักบริหารจัดการกับตัวเองได้อย่างเหมาะสมกับเหตุการณ์ รู้จักคิด รู้จัก ควบคุมตัวเอง ก้าวทันกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก
๒. วัตถุประสงค์ในการการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา
๑. กำลังดำเนินการทำสื่อการเรียนการสอนโดย e-learning
๒. ปรับปรุงเนื้อหาการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักฐานเชิงประจักษ์

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา			
ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวอัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวนการเกิดดับของรูปนามตามแนวปฏิจจสมุพบาท หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ โพธิปักขยธรรม ๓๗ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๕ ระยะ นั่งกำหนด ๕ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์			
๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์
๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล			
- อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะพุทธศาสตร์			
- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)			

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

๑. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน
๑.๑. คุณธรรม จริยธรรม
๑.๑.๑ ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม
๑) มีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต
๓) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
๑.๒.๑ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม
๑) มีการสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอน
๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของผู้สอน
๓) เรียนรู้จากกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหาทางด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ปัญหา
๔) การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียน

<p>๑.๒.๒ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) ประเมินโดยผู้สอนและเพื่อน สังเกตพฤติกรรมผู้เรียน ๒) ประเมินจากผลงาน และความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ๓) ประเมินคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาโดยหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต
<p>๑.๒ ความรู้</p> <p>๑.๒.๑ ผลการเรียนรู้ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ ทฤษฎี และเนื้อหา ๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล ๔) มีความรอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งของไทยและสากล <p>๑.๒.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้</p> <p>จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งการบรรยาย อภิปราย สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ค้นคว้า วิเคราะห์ ฝึกปฏิบัติ ทำกรณีศึกษา ศึกษาดูงาน เรียนรู้ชุมชน สถานที่จริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ หลักการ ทฤษฎี และการประยุกต์ใช้ทางปฏิบัติในสภาพแวดล้อม ที่เป็นจริง ทั้งนี้ เป็นไปตามลักษณะของแต่ละรายวิชา</p> <p>๑.๒.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้</p> <p>ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการปฏิบัติของผู้เรียนด้านต่างๆ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) การทดสอบย่อย ๒) การสอบกลางภาค และปลายภาคเรียน ๓) ประเมินจากรายงาน หรืองานที่มอบหมาย ๔) ประเมินจากการนำเสนอผลงาน
<p>๑.๓ ทักษะทางปัญญา</p> <p>๑.๓.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) สามารถสืบค้นข้อมูล วิเคราะห์ ทำความเข้าใจ และนำไปประยุกต์ใช้ได้ <p>๑.๓.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) เรียนรู้กรณีศึกษาและร่วมกันอภิปรายกลุ่ม ๒) รายวิชาปฏิบัติ ผู้เรียนต้องฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ๓) มีการศึกษาค้นคว้าในรูปรายงาน โครงการ และนำเสนอ ๔) ศึกษาดูงาน เรียนรู้จากสภาพจริงเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง <p>๑.๓.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา</p> <p>ประเมินจากผลงานและการปฏิบัติของผู้เรียน ที่เกิดจากการใช้กระบวนการเรียนรู้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และนำเสนออย่างเป็นระบบ เช่น รายงานกรณีศึกษา การปฏิบัติงานและผลงาน ของผู้เรียนทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม พฤติกรรมการเรียนรู้ ในชั้นเรียน การวัดประเมินผลจากข้อสอบที่มุ่งเน้นให้ ผู้เรียนตอบโดยการคิดวิเคราะห์ ด้วยการ นำความรู้ทางหลักการ ทฤษฎีไปปรับประยุกต์เพื่อแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม มีเหตุผล</p>

๑.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ**๑.๔.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ**

๑) มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

๓) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักจัดการอารมณ์ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล

๑.๔.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

๑) มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ความรับผิดชอบ และการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม

๒) กลยุทธ์การสอนที่เน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ระหว่างผู้เรียน กับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน

๓) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ การจัดการอารมณ์ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น

๑.๔.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

๑) ประเมินจากพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้เรียน ระหว่างการเรียนการสอน และการทำงานร่วมกับเพื่อน

๒) ประเมินจากผลงานของผู้เรียนที่นำเสนอตามที่ได้รับมอบหมาย

๑.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ**๑.๕.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ**

๑) มีทักษะในการใช้ภาษาไทย เพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

๑.๕.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และบุคคลอื่นในสถานการณ์ที่หลากหลาย

๒) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่หลากหลายรูปแบบ

๓) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล และการสื่อสารข้อมูลได้อย่างเหมาะสม

๑.๕.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑) ประเมินจากความสามารถในการนำเสนอต่อชั้นเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือคณิตศาสตร์

๒) ประเมินจากความสามารถในการสื่อสาร การอธิบาย การอภิปรายกรณีศึกษาต่างๆ

๓) ประเมินจากผลงานตามกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนมอบหมาย

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	บทที่ ๑ มหาสติปัฏฐานสูตร ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติวิปัสสนา กรรมฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร - ธรรมานุสัสนาสติปัฏฐาน ๑. นีวรณ ๕ ๒. อุปาทานขันธ ๕ ๓. อายุตนะ ๑๒ ๔. โพชฌงค์ ๗ ๕. อริยสัจ ๔	๓	บรรยาย อภิปราย ศึกษา ฝึกปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐานโดย การเดินจงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบ อารมณ์	พระครูปริยัติคณานุรักษ์
๒	บทที่ ๑ มหาสติปัฏฐานสูตร (ต่อ) - ธรรมานุสัสนาสติปัฏฐาน ๑. นีวรณ ๕ ๒. อุปาทานขันธ ๕ ๓. อายุตนะ ๑๒ ๔. โพชฌงค์ ๗ ๕. อริยสัจ ๔		บรรยาย อภิปราย ศึกษา ฝึกปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐานโดย การเดินจงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบ อารมณ์	พระครูปริยัติคณานุรักษ์
๓	บทที่ ๑ มหาสติปัฏฐานสูตร (ต่อ) - ธรรมานุสัสนาสติปัฏฐาน ๑. นีวรณ ๕ ๒. อุปาทานขันธ ๕ ๓. อายุตนะ ๑๒ ๔. โพชฌงค์ ๗ ๕. อริยสัจ ๔		บรรยาย อภิปราย ศึกษา ฝึกปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐานโดย การเดินจงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบ อารมณ์	พระครูปริยัติคณานุรักษ์
๔	บทที่ ๑ มหาสติปัฏฐานสูตร (ต่อ) - ธรรมานุสัสนาสติปัฏฐาน ๑. นีวรณ ๕ ๒. อุปาทานขันธ ๕ ๓. อายุตนะ ๑๒ ๔. โพชฌงค์ ๗ ๕. อริยสัจ ๔		บรรยาย อภิปราย ศึกษา ฝึกปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐานโดย การเดินจงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบ อารมณ์	พระครูปริยัติคณานุรักษ์
๕	บทที่ ๒ กระบวนการเกิดดีของรูปนาม	๓	บรรยาย อภิปราย	พระครูปริยัติคณานุรักษ์

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	ตามแนวปฏิจสุมุบบาท ๑. อวิชา ๒. สังขาร ๓. วิญญาน ๔. นามรูป ๕. สฬายตนะ ๖. ผัสสะ ๗. เวทนา ๘. ตัณหา ๙. อุปาทาน ๑๐. ภพ ๑๑. ชาติ ๑๒. ชรามรณะ		คีศึกษา ผีกปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐานโดย การเดินจงกรม ๔ ระยะเวลา นั่งกำหนด ๔ ระยะเวลา ส่งและสอบ อารมณ	
๖	บทที่ ๒ กระบวนการเกิดดับของรูปนาม ตามแนวปฏิจสุมุบบาท (ต่อ) ๑. อวิชา ๒. สังขาร ๓. วิญญาน ๔. นามรูป ๕. สฬายตนะ ๖. ผัสสะ ๗. เวทนา ๘. ตัณหา ๙. อุปาทาน ๑๐. ภพ ๑๑. ชาติ ๑๒. ชรามรณะ		บรรยาย อภิปราย คีศึกษา ผีกปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐานโดย การเดินจงกรม ๔ ระยะเวลา นั่งกำหนด ๔ ระยะเวลา ส่งและสอบ อารมณ	พระครูปริยัติคณานุรักษ์
๗	บทที่ ๒ กระบวนการเกิดดับของรูปนาม ตามแนวปฏิจสุมุบบาท (ต่อ) ๑. อวิชา ๒. สังขาร ๓. วิญญาน ๔. นามรูป ๕. สฬายตนะ ๖. ผัสสะ		บรรยาย อภิปราย คีศึกษา ผีกปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐานโดย การเดินจงกรม ๔ ระยะเวลา นั่งกำหนด ๔ ระยะเวลา ส่งและสอบ อารมณ	พระครูปริยัติคณานุรักษ์

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	๗. เวทนา ๘. ตัณหา ๙. อุปาทาน ๑๐. ภพ ๑๑.ชาติ ๑๒. ชรามรณะ			
๘	สอบกลางภาค	๓		พระครูปริยัติคณานุรักษ์
๙	บทที่ ๕ โภธิปักขิยธรรม ๓๗ ๑. สติปัฏฐาน ๔ ๒. สัมมัตถปัตทาน ๔ ๓. อธิติบาท ๔ ๔. อินทรีย์ ๕ ๕. พละ ๕ ๖. โพชฌงค์ ๗ ๗. มรรคมรรค ๘		บรรยาย อภิปราย ศึกษา ฝึกปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐานโดย การเดินจงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบ อารมณ์	พระครูปริยัติคณานุรักษ์
๑๐	บทที่ ๕ โภธิปักขิยธรรม ๓๗ สติปัฏฐาน ๔		บรรยาย อภิปราย ศึกษา ฝึกปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐานโดย การเดินจงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบ อารมณ์	พระครูปริยัติคณานุรักษ์
๑๑	บทที่ ๕ โภธิปักขิยธรรม ๓๗ สัมมัตถปัตทาน ๔		บรรยาย อภิปราย ศึกษา ฝึกปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐานโดย การเดินจงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบ อารมณ์	พระครูปริยัติคณานุรักษ์
๑๒	บทที่ ๕ โภธิปักขิยธรรม ๓๗ อธิติบาท ๔		บรรยาย อภิปราย ศึกษา ฝึกปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐานโดย การเดินจงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔	พระครูปริยัติคณานุรักษ์

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
			ระยะ ส่งและสอบ อารมณ์	
๑๓	บทที่ ๕ โทธิปกรณ์ธรรม ๓๗ อินทรีย์ ๕ พละ ๕		บรรยาย อภิปราย ศึกษา ฝึกปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐานโดย การเดินจงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบ อารมณ์	พระครูปริยัติคณานุรักษ์
๑๔	บทที่ ๕ โทธิปกรณ์ธรรม ๓๗ โพชฌงค์ ๗	๓	บรรยาย อภิปราย ศึกษา ฝึกปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐานโดย การเดินจงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบ อารมณ์	พระครูปริยัติคณานุรักษ์
๑๕	บทที่ ๕ โทธิปกรณ์ธรรม ๓๗ มรรคมรรค ๘		บรรยาย อภิปราย ศึกษา ฝึกปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐานโดย การเดินจงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบ อารมณ์	พระครูปริยัติคณานุรักษ์
๑๖	สอบปลายภาค	๓		

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	๑.๑,๑.๖, ๑.๗, ๒.๑, ๒.๔-๒.๖, ๓.๒	ทดสอบย่อยครั้งที่ ๑ สอบกลางภาค ทดสอบย่อยครั้งที่ ๒ สอบปลายภาค	๔ ๘ ๑๒ ๑๖	๑๐% ๑๐ % ๑๐% ๔๐%
๒	๑.๑,๑.๖, ๑.๗, ๒.๑, ๒.๔-๒.๖, ๓.๒ ๔.๑- ๔.๖,๓-๕.๔	วิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้า การนำเสนอ รายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน การอ่านและสรุปบทความ การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	๒๐ %
๓	๑.๑- ๑.๗, ๓.๑	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. เอกสารและตำราหลัก

การศาสนา, กรม. พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวง. เล่มที่ ๑๐, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ธรรมการศาสนา, ๒๕๒๑.

_____ พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวง. เล่มที่ ๑๒, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมการศาสนา, ๒๕๒๑.

_____ ประมวลการสอนวิชาประวัติพุทธศาสนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, ๒๕๒๔.

ภัททันตะ อาสภเถระ, พระ. วิปัสสนาที่ปณีฎีกา. กรุงเทพฯ : ไทศาลวิทยา, ๒๕๑๘.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาเตปิฎก, ๒๕๐๐. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

เอกสารประกอบการสอน วิชาธรรมะภาคปฏิบัติ ผศ.พระสมภาร สมภาโร(ทวีรัตน์)รวบรวมและเรียบเรียง

๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ ไม่มี

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนักศึกษา ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาได้ดังนี้

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน

<ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา - ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนักศึกษา
<p>๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน</p> <p>ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน - ผลการสอบ - การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้
<p>๓. การปรับปรุงการสอน</p> <p>หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สัมมนาการจัดการเรียนการสอน - การวิจัยในและนอกชั้นเรียน
<p>๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา</p> <p>ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร - มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม
<p>๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา</p> <p>จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปีหรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔ - เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นักศึกษามีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรือแนวคิดใหม่ๆ

ลงชื่อ.....
 (พระครูปริยัติคณาบุรุษ)
 อาจารย์ประจำวิชา
/...../.....

ลงชื่อ.....
 (พระครูสิริคณาภิรักษ์)
 อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชารัฐศาสตร์
/...../.....

.....
 (พระราชธรรมสารสุธี)
 ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ศรีสะเกษ
/...../.....

